

Monoriak, akik zsidó életüket mentették

Adatgyűjtést végezték:

Ajtai György	Monor
Koltai Tibor	Monor-Miskolc
Popper László	Monor
Rosta Péter	Monor-Toronto

A legnagyobb segítséget Dr. Rosinger Imre és családja kapta, mivel az egész család megmenekült.

Méhész József asztalos, a Gőzmalom utcai baptista imaház gondnoka és felesége elrejtették Rosingerék rájuk bízott értékeit. 1944 áprilisában egy tetei földműves család, Ács András, felesége Juliska és lányuk Margit, ajánlották fel, ha kell elbújtatják Rosingeréket. Ugyanilyen ajánlatot tett egy másik család Vasad községből. Sajnos az Ő nevük ma már nem ismeretes.

Mozsa Ödön ujjpesti zenetanár és felesége, jelezték Rosingeréknek, hogy mikor kerül sor elvitelükre, így az előző éjjel 1944. június. 28.-án a Rosinger család ruházatot cserélve kimentek Tete-pusztára Ácsékhoz, akik a családot elbújatták. Monoron a csendőrök azt a hírt terjesztették, hogy Rosingeréket menekülés közben elfogták és Monor határában agyonlőtték. Az Ács család tagjai ezzel a tettükkel saját életüket tették kockára. Mentő cselekedetüknek eredményeképpen maradt életben a Rosinger család. Miután november 11.-én az oroszok elfoglalták Monort, a család hazament. A házuk majdnem teljesen ki volt fosztva, sőt még hazatérésükkor is láttak embereket, akik akkor vitték el bútoraikat. Meglátva a halottnak hitt családot, ledobták az elvitt holmikat és elszaladtak. Rosingerék szomszédja Gazsi Mihály ácsmester, aki az utca túloldalán lakott, felírta, hogy ki és mit vitt el a házukból, visszatérésüket követően ezt a listát átadta a családnak.

Egy másik életmentő cselekedet következtében menekült meg Golstein Sándor. Az Ő megmenekülése Csáki Katalin néni nevéhez fűződik, aki 4 hónapon keresztül rejtegette és ellátta védencét. Aki aztán az Oroszok bejövetele után megmenekült.

Egy Gőzmalom utcai család, sajnos már nevük nem deríthető ki, felajánlották, hogy Kugel Katalint, aki akkor 14 éves volt, elbújtatják. Sajnos a család félt elhagyni gyermekét és így a deportálás során az elgázosítás következtében meghalt.

Voltak olyan családok is akik a rájuk bízott értékeket őrizték meg és adták át tulajdonosaik visszatérésekor.

Kugel Vilmos, aki munkaszolgálatos volt Dömötör László századában, még szolgálati ideje alatt kézhez kapott egy listát, amely tartalmazta, hogy ki és mit vitt el. A listát az egyik szomszéd család, nevezetesen Kaszásék készítették. A munkaszolgálatból visszatérő és családját elvesztő Kugel Vilmos üres házat talált. Az életet ezen lista alapját visszaszerzett ingóságok alapján tudta újrakezdeni.